

Forfatter: Quaade, George Joachim

Titel: BREV TIL: Vedel, Peter August Frederik Stoud FRA: Quaade, George Joachim (1871-03-09)

Citation: Quaade, George Joachim: "BREV TIL: Vedel, Peter August Frederik Stoud FRA: Quaade, George Joachim (1871-03-09)", i *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)*, Henrik Koppels, s. 6. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001825006-003-shoot-L0018250060030008.pdf> (tilgået 01. juli 2024)

Anvendt udgave: Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kammerherre Quaade, *Gesandt i Berlin, til Direktør P. Vedel.*
Berlin, 9. Marts 1871.

Kjære Vedel,

Idet jeg takker Dem for Deres Brev af 28. Febr. ¹⁾, skal jeg først besvare de i Slutningen deraf fremsatte Spørgsmaal. Disse ere saa fyldige og der kan siges Saameget derom, at jeg kan fatte mig kort.

Den tydske Kaiser har i nogle Dage liidt af et Hexenschuss; men er nu som sædvanligts. 7Kronprindsen har altid været anseet for liberal eller constitutionelt sindet. Men han er jo Thronfølger, og Thronfølgere ere jo, eller siges jo ikke altid at være enige med Magthaverne. Imidlertid er han gift med en parlamentarisk Prindsesse, ¹⁾ der har betydelig Indflydelse paa ham og ansees for at være ham overlegen. Soldaternaturen er heller ikke saa stram hos ham som hos alle andre Hohenzollere. Med Hensyn til os troer jeg han er bedre end Faderen; men det er et Spørgsmaal om han kunde gjøre hvad denne kan.

Hvad Forholdet mellem Rusland og Preussen angaaer, vid. Telegrammerne. ²⁾ Dog troer man ikke nu, at der bestaaer nogen skreven Alliance mellem dem. Preussens Forhold til Østerrig synes og siges nu at være godt. Østerrig kan ikke leve, medmindre det tydske Element beholder Overvægten. Der maa mellem de mangfoldige Racer være een som hersker. Men ingen af de ikke-tydske Racer er istand hertil, medens den tydske Race har det Fortrin, at de andre ere vante til at lyde den. Men for nu at kunne herske behøve de tydske Østerrigere Tydsklands Hjælp; og denne Hjælp troer jeg, at Tydskland vil give, tilsyneladende uden Egen nytte eller Bagtanke, i den Erkjendelse, at Uorden i Østerrig for Tiden hverken er nyttig eller nødvendig, og i det vistnok vel begrundede Haab, at de tydske Østerrigere dog senere, naar Pæren bliver moden, ikke løbe bort, og at saa Kalven kan komme hjem som Ko.

Alt dette beroer jo imidlertid paa Europa, nemlig paa om vi skulle have Universalmonarchiet eller ikke. . . .

Jeg kommer nu til vore egne Sager.

Jeg har i lang Tid Intet hørt som kunde begrunde et Haab om en god Ordning af det nordslesvigske Spørgsmaal. Henimod Slutningen af Nov. f. A. sagde Baron Werther ³⁾ mig, at s. 8han meget ønskede Ordningen af dette Spørgsmaal; men medens han var imod alle Slags Garantier, troede han ikke at man kunde give os Als og Sundved. Senere er Wrangel ¹⁾ den eneste der har talt til mig om Sagen; men jeg tvivler paa at han betyder Noget, og jeg veed ikke, om han taler til Andre som til mig. Jeg maa tilstaae, jeg har selv meget ondt ved at danne mig en Mening om hvad jeg skal troe; men vist er det, at jeg ikke indseer, hvorledes Mange hos os kunne vente Nordslesvigs Tilbagegivelse under nogensomhelst Form. Vor Presse, og den er jo dog i vore egne Øine, eller ialfald i de Manges Øine, selve Danmark, har for sit Vedkommende idetmindste, gjort Alt for at tilintetgjøre enhver Tilbøielighed som ellers maatte findes hos Tydskland til at komme os imøde.

Jeg skal her anføre et Fingerpeg som jeg har fra Due, den svensk-norske Gesandt, og som er ligesaa paalideligt som betydningsfuldt. Efter hvad Due meddeler mig, har BeckFrijs indberettet, at Heydebrand i en Samtale med ham havde fremhævet, at den franske Memoire om den franske Flaades Operationer i Østersøen havde afgivet et Argument mod at give Danmark Als tilbage. ²⁾ Denne Memoire ³⁾ havde netop fortrinsviis betegnet Als som et Punkt der maatte være Gjenstand for Operationerne, og saaledes saae man altsaa, hvor vigtig Besiddelsen af denne Ø var for Tydskland. Iøvrigt havde Heydebrand tilføiet, at det var en bekjendt Sag, at den danske Regjering, ved Krigens Udbrud, overveiende s. 9havde været for at slutte sig til Frankrig, og vare ikke Efterretningerne om de tydske Seire komne til Kbhvn., forinden Forhandlingerne med Cadore endnu vare komne til Afslutning, vilde disse Forhandlinger ogsaa ganske sikkert have endt med at Danmark havde taget Parti mod Preussen. ¹⁾

De maa jo vide om Rusland har gjort eller kan eller vil gjøre Noget. Ellers beroer Alt paa Bismarck. Men det kan jo være, at han vil holde sine Løfter; og der er intet Spørgsmaal om at han nu har Magt dertil; thi hans Popularitet overalt kan ikke blive større; og jeg er overbeviist om, at den almindelige Mening i Tydskland nu langt mindre end tidligere er imod, ja maaskee endog overveiende er stemt for en Udsoning med Danmark. Det er hos Slesvigholstenerne [man] vil have den største Modstand at frygte; men de have ikke forstaaet at indynde sig videre hos deres nye Landsmænd.

Endelig kommer jeg til den fortrædelige Art. XIX. ²⁾

Mit første Indtryk da jeg læste hvad De skriver herom, var at det egentlig vilde være det Bedste, ialfald det ønskeligste og meest fyldestgjørende for mig, om en af de Herrer Ploug, Bille eller Termansen, eller en Anden, som disse Herrer fandt skikket dertil, sendtes herover for at ordne Sagen. Det er jo muligt at man vilde opnaae et godt Resultat paa denne Maade, og ialfald vilde det ikke være til Skade, om hine Herrer engang selv kom i Ilden.

Imidlertid var dette kun mit første Indtryk; og hvad iøvrigt Sagen selv angaaer, saa troer jeg at kunne sige, at De har seet den noget for sort. Min sidste almindelige Beretning derom, som jeg har indsendt efter Deres eget Raad, siger dog ikke Meer end hvad De selv tidligere har ventet, nemlig at der Intet var at gjøre, saalænge Krigen ikke var endt. Men samtidig med at jeg indsendte Beretningen skrev jeg til s. 10 Baron Rosenørn, at det herværende Udenrigsdepartement havde skrevet meget alvorligt om Sagen til det pr. Indenrigsministerium, og heraf maatte fremgaae, idetmindste var det min Mening, at der var Udsigt til at Sagen i en nær Fremtid, d. v. s. en nær Fremtid i preussisk Forstand, vilde tage en bedre Vending. Denne Udsigt er endnu tilstede, og jeg kan tilføie at baade Thile og Philipsborn og König¹⁾ med hvem jeg stadig taler om Sagen, umiskjendelig alle ere stemte for af yderste Evne at imødekomme vore Ønsker. Men ved Siden heraf troer jeg at vi, naar vi ville være billige, maae erkjende, at Sagen selv for den pr. Regjering ikke er fri for Vanskeligheder. De udvandrede Slesvigere gaae ud fra, at Art. XIX ikke har havt noget andet Formaal end at sætte dem istand til at leve i Slesvig under deres gamle Forhold uden Forpligtelser, navnlig med fuld Frihed for Militærtjeneste. Dette er jo i og for sig ikke saa unaturligt; men Følgen er at deres Fordringer ofte blive aldeles urimelige, og undertiden troe de ogsaa, at det er ligegyldigt hvorledes de iagttage de foreskrevne Former, stolende paa at det saa maa være den danske Regjerings Sag at hjælpe dem, og at, hvis den ikke gjør det, saa skulle nok Bladene sørge derfor. Naar det saa er lykkedes dem at opnaae hvad de ønske, og de altsaa komme tilbage til Slesvig og gaae uhindrede omkring der, saa gjøre de Nar og pege Fingre ad deres Kammerater, som ikke have benyttet Art. XIX, og dette — det har König sagt mig — kan ganske naturligt ikke blive uden Indflydelse paa de slesvigske Local-Embedsmænd. Forresten troer jeg at have ført det til, at man i Udenrigsdepartementet ikke vil lægge synderlig Vægt paa hvad der kommer fra disse Embedsmænd, men disses Meninger ere dog naturligviis, og navnlig ifølge den preussiske traditionelle Forretningsorden, ikke uden Indflydelse paa de dem foresatte Autoriteter.

s. 11 Resultatet af alt Forestaaende er, at jeg paa ingen Maade har opgivet Haabet om at Sagen om Art. XIX endnu vil kunne ordnes paa en taalelig Maade, og at det derfor vilde være ønskeligt, om en Interpellation kunde undgaaes; thi jeg er ikke sikker paa, om den ikke her vilde skade meer end gavne.

Jeg maa endnu sluttelig bemærke, at König af og til kaster mig Sagen om Archiverne i Næsen, tilføiende at den pr. Regjering selv langt fra vil træde os nær, men at den selv generes og plages af sine Archivarier.¹⁾

G. Quaade.

P. Vedels Privatpapirer.